

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

infigniuntur, qui legatione pro Christo funguntur. Vide Mal. 2. v. 7. Esa. 33. v. 7. Eccl. 5. v. 5.

Ita appellantur illi propter officii præstantiam. Quemadmodum enim S. Angeli mandatum Dei fideliter expediunt, tanquam servi & apparitores ejus, Psal. 103. v. 20. Sic & fideles verbi Præcones servi Domini sunt, qui stant in domo Domini, in atrii domus Dei nostri, Psal. 134. v. 1. 2. annunciantes auditoribus suis omne consilium Dei, de salute sua, Act. 20. v. 27. ut sciant quid sit bonum, & quid Dominus requirat à se, Mich. 6. v. 8.

Hoc consolationi inservit

1. *Pastoribus.* De Ambrosio refertur, quod Angelus veste candida amictus, eundem brachiis amplexus penes eum in suggestu steterit. Idem hodieque accidit. Verbi ministri Diabolo ejusque asseclis sudes in oculis sunt: qui ob flagitia & peccata reprehensi, variis technis illis insidiantur, & operosi sunt in operibus injuriæ, Sir. 10. v. 6. Verum hoc ipso minime terreantur: Angelus enim Domini castra metatur in circuitu timentium se, Psal. 34. v. 8. 2. Reg. 6. v. 16.

2. *Auditoribus.* Quando Deus in V. T. Angelum ablegavit ad homines: id pro singulari gratiæ signo habuerunt. Ita ingens Dei beneficium est, quod ille ad Ecclesiam suam Angelos mittit, qui nos à recta calle aberrantes in viam reducant in eremo mundi hujus, ut Hagar, Gen. 21. v. 4. Ideo rogemus eum ut hanc gratiam porro quoque continuare dignetur: donec accedamus aliquando ad multorum millium Angelorum frequentiam, Hebr. 12. v. 22. concinentes cum iisdem elegantissimum illud $\tau\epsilon\lambda\epsilon\sigma\alpha\gamma\iota\omicron\nu$, Esa. 6. v. 3.

De Tertio.

Superest Cautela, quam tribus absolvetur Regulis, quarum

1. *Christum inquire.* Id nos Joannes exemplo suo docuit. Mittens enim ad Christum duos ex discipulis, ait illi: Tu es, qui venturus es, an alium expectemus? q. d. Tune es promissus mundi Messias? Gen. 3. v. 15. Tune es semen Abrahæ, Gen. 12. v. 3. Schilo, Gen. 49. v. 10. magnus ille Propheeta, Deut. 28. v. 15. filius Davidis, 2. Sam. 7. v. 12. filius virginis. Esa. 7. v. 14. Princeps pacis, Esa. 9. v. 6. Dux Bethlehemiticus, Mich. 5. v. 2. Desiderium gentium, Hagg. 2. v. 8.

Hæc quæstio magni momenti fuit, ratione discipulorum ejus, qui hinc in errore versabantur, majoris facientes Præceptorem suum, quam Christum ipsum, ideo quo scrupulum hunc illis eximeret, eos ad Christum, miraculatum occupatum misit, ut ex verbis & operibus ejus deprehenderent, quis Messias, & quænam officii ejus ratio esset?

Nos exemplo ejus instructi, operam demus, ut curæ nostræ concreditos, Christo adducamus, quo in agnitione ejus indies crescant, hæc enim vita æterna est, Joh. 17. v. 3. Joh. 8. v. 24.

Notent hanc Regulam

1. *Docentes,* ne propriam gloriam quærant: sed Auditores suos unice ad Christum relegent, extra quem non est salus, Act. 4. v. 12. Hinc Paulus: 1. Cor. 2. v. 2. 1. Cor. 3. v. 11.

Discipuli à Christo ad adducendam animam missi, non ipsi vehebantur super illa, sed Christo eam adducebant, eum de super sedere

federe facientes, Matth. 21. v. 7. Ita Doctores auditores suos Christo adducere debent, ut à spiritu ejus se regi sinant. Qui enim Christi spiritum non habet, non est ejus, Rom. 8. v. 9.

2. *Regentes*, ut non modo ipsi filium osculentur, Psal. 2. v. 12. & Evangelio portas elevent, quo gloriæ Rex introëat, Psal. 24. v. 7. sed & subditos Christo adducant, ita ut cultum ejus promoveant, & curent, quò Ecclesiis & Scholis ritè constitutis pueri in pietate crescant, velut arbores justitiæ, plantatio Domini, ut glorificetur, Esa. 61. v. 3. Ideo nutricii & aurices Ecclesiæ appellantur, Esa. 49. v. 23.

3. *Parentes*, ut non modo eò incumbant, quo filii suis thesauros colligant: sed de eo imprimis solliciti sint, ut ad Christum delari, ad ejus gloriam educantur, exemplo Abrahami, Gen. 18. vers. 19.

Id magno honori Parentibus erit, quando aliquando coram Deo stare possunt, dicentes: Ecce ego & pueri, quos dedit mihi Dominus, Esa. 8. v. 18. Quibus Dominus respondebit: Euge bone serve, Matth. 25. v. 23.

2. *Scandalum cave*. Hic audimus Servatorem dicentem: Beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me.

Scandalum potissimum duplex est: primo *datum*, quando falsâ doctrinâ vel vitâ impiâ proximo offendiculum præbimus, quo ipso ad malum incitatur. Vocatur aliàs *Activum*: quia scandalizantis actio proximum ad mala seducit.

Secundo *Acceptum*, quando in eo offendimur, ubi nulla scandali ratio subest: sicut Pharisei & Scribæ in Christi Personâ doctrinâ & miraculis offendebantur, quæ tamen merito accipere, & magni facere debuissent. Vocatur à Scholasticis scandalum passivum, quia in eo occurrit scandalizati passio, quâ proximus sine culpâ alterius Diaboli instinctu, scandalizatur, & ad peccatum adducitur.

Utumque declinemus oportet. 2. Cor. 6. v. 3. Væ mundo à scandalis, Matth. 18. v. 6. sed & caveamus, ne Christus nobis fiat lapis offensionis, qui per se positus est in salutem & resurrectionem multorum in Israël, Luc. 2. v. 34.

Noli offendi in Christi Personâ velut Judæi, quod ille in magna inopia in terris natus, vixit & mortuus est. Humilitate enim sua expiavit superbiam nostram, obedientia inobedientiam, pauperie sua nobis peperit cælestes divitias.

Noli offendi in doctrina ejus, quæ rationi adversatur, ideoque à sapientibus hujus despicitur. Est illa & manet æterna veritas, adversus quam portæ inferorum non prævalebunt, Matth. 16. v. 18.

Noli scandalizari Sacramentis, sed in captivitate redige intellectum tuum, in obsequium Christi, 2. Cor. 10. v. 5. Qui enim dixit: Accipite & comedite, hoc est corpus meum, Accipite & bibite, hic est sanguis meus: ille præstabit quod promissit, licet modum, quo fiat, comprehendere non possimus, novit enim facere superabundanter, quam petimus aut intelligimus, Eph. 3. v. 20.

Ne

Ne offendaris Ecclesia ejus, quod populus pauper & egenus, Zeph. 3. v. 12. & pusillus grex, Zach. 12. v. 32. & præterea tantis tribulationibus obnoxia est. Sponsa non opimio rem fortunam desiderare debet, quam sponsus. Dispono vobis Regnum, sicut mihi Pater meus disposuit, Luc. 22. v. 29.

Ne scandalizeris in vili verbi Præconum Persona, quod infirmi homines sunt, portant enim Theaurum Evangelicæ veritatis in vasibus fictilibus, 2. Cor. 4. v. 7. & pro Christo legatione funguntur, 2. Cor. 5. v. 20. qui ipsos audit Christum audit, & qui ipsos spernit, Christum spernit, Luc. 10. v. 16. grave illis erit adversus stimulum calcitrare, Act. 9. vers. 5.

3. *Voluptatem fuge.* In præsentem Evangelio audimus, Servatorem cum molibus & delicatulis, qui voluptati se dedunt, & carni nimium indulgent, non adeo contentum esse, quale exemplum Christus in divite Epulone proponit, Luc. 16. v. 19.

Eo abstinendum est, & ita carnis cura habenda, ne transeat ad desideria, Rom. 13. v. ult. Ante omnia vero animæ rationem habeamus, ut eam ab hoc seculo immaculatam custodiamus, Jac. 1. v. ult. Mundus enim transit & concupiscentia ejus, 1. Joh. 2. v. 17.

Qui in ædibus ruinam minitantibus ha-

bitant, & à prætereuntibus monentur, ut periculo se subducant, non diu tergiverfantur, sed salvant se & facultates suas, ne forte damnum & vitæ & fortunarum pariatur.

Et nos in ædibus ruinosis habitamus: mundus ejusmodi domus est, Deus vero quotidie per ministros suos prædicit nobis, quod mox ruitura sit, eccur igitur tam stolidi sumus, ut diligamus eam. O dilecti, tempus breve est, reliquum est, ut qui habent uxores &c. 1. Cor. 7. v. 79. seqq.

Mulus Absolonis perferrebat ipsum utque ad condensam quercum: pendente vero Domino ejus de quercu, & capillis suis inter cælum & terram hærente, pertransibat mulus, cui infederat, donec Joab advēturiret, & tribus lanceis cor ejus trajiceret, 2. Sam. 18. v. 9. seqq. Ita mundus amatoris suos aliquam diu circumagat, donec terrenis concupiscentiis probe implicati sunt, tum transit, & relinquit impios in peccatis suis pendentes, ut in iis moriantur & pereant. Ideo summa hic cautione opus est. Quid enim prodesset homini &c. Matt. 16. v. 26. Valedicens igitur mundo, in Domino delectare, ille dabit tibi petitiones cordis tui, Ps. 37. 4. & post hanc vitam æternam salutem, ubi anima tua in pinguedine saturabitur, Esa. 55. v. 2. cum Christo inveniens vitam & abundantiam, Joh. 10. v. 11.

Hanc Jesus omnibus nobis largiatur, Amen.

d

DOMI-